

Baradla-barlang, vörös-tói középtúra

A túra résztvevői a *Vörös-tói bejárat – Elágazás – Halszárító – Szomorú fűz – Mikulás – Drégely vára – Arany utca – Csillagvizsgáló – Török város – Sárkányfej – Kidölt fatörzs – Csipkésút – Rakott karfiol – Óriástermi-víznyelő – Óriások terme – Ferde terem – Színház-terem – Kaffka-terem – Vetődéses-terem – Labirintus – Mesterséges kijárat* útvonalat járják be.

Egy 1890-ben létesített mesterséges tárón keresztül jutunk be a barlangba, amelyet a jósvafői táro elkészítéséig az Aggtelek felől érkezők kijáratként használtak. A mélybe 271 db lépcsőből álló lépcsősor vezet le, ahol a helyenként alacsony mennyezet miatt a látogatóknak fokozottan ügyelni kell a balesetveszélyre. A lépcsősor aljától, egy keskeny, kanyargós járatban sétálva 75 m megtétele után bejutunk a barlang főágába. Egy *elágazáshoz* érkeztünk, ahova balról a hosszú- illetve a speciális túra résztvevői érkeznek. Utunkat jobbra, a Styx patak felett elhelyezett hídon átsétálva, a patak medre mellett folytatjuk. A patakmeder az év nagy részében száraz, évente egy-két alkalommal, nagyobb esőzések, vagy hóolvadások után folyik a víz a barlangban. 120 m után elérünk a *Halszárítóhoz*, egy függőcseppkő csoporthoz, amelynek csonka végei bizonyítják a barlang egykori mostoha sorsát.

A tágas folyosón továbbhaladva, bal oldalon láthatjuk a *Szomorú fűzt*, majd egy hídon átsétálva, a szintén bal oldalon látható Alabástrom szobor mellett sétálunk el, amelyet a gyermekek a *Mikuláshoz* szoktak hasonlítani. Tovább sétálva, a járat bal oldali falában a triász időszak idején, a tengerekben élt élőlények mészvázainak maradványai (tengeri liliom) figyelhetőek meg. A folyosó rövidesen keskenyebbé válik, jobb oldalon – a tengeri liliomok után 150 méterrel – egy kisebb omladék tetején *Drégely várát* figyelhetjük meg. Ezután ismét kiszélesedik az alagút, 120 m után a barlang egyik kisebb mellékága, a 108 m hosszú *Arany utca* mellett sétálunk el.

Egy lépcsősorhoz érkeünk, amelyen felsétálva Magyarország legnagyobb állócseppkővében, a 17 m magas Csillagvizsgálóban gyönyörködhetünk. A képződményt megkerülve, a másik oldalon induló lépcsősoron leereszkedve érünk vissza ismét a főágba. 40 m megtétele után balra találjuk a mecsetekkel, minaretekkel tarkított Török várost, majd a barlang egyik jellegzetes formájú képződménye – a Sárkányfej – mellett sétálunk el. Rövidesen a folyosó összeszűkül, ebben a szűk alagútban kanyarogva elhaladunk 2 hatalmas, 1955-ben bekövetkezett áradást követően kidölt képződmény – a *Kidölt fatörzs* illetve a *Víziló* – mellett és a *Csipkésúthoz* érkeünk. Az év nagy részében a mennyezetről folyamatosan csepeg a víz a képződmény tetején lévő cseppkömedencébe, amelynek oldalán apró mésztufagátakat épít a medencéből lefolyó víz.

A kanyar után szembetaláljuk magunkat egy gyönyörű, szinte folyamatosan fejlődő állócseppkővel, a *Rakott karfiollal*. Pár méterrel előrébb, a bal oldali falon jól látható a jósvafői kijárat távolságát jelző 1 km-es felirat. Egy alacsony, néhány méter hosszú alagút után a járat kiszélesedik, ismét

átlagosan 6-8 m szélessé válik. A patakmederben egykori földmozgások nyomai, hatalmas leszakadt kőtömbök figyelhetőek meg. Kb. 210 m után, balra a barlangrendszer legnagyobb, időszakosan aktív víznyelője, az *Óriástermi-víznyelő* található, amely a barlang egyik alsó járatrendszerébe, a Rövid-Alsó-barlangba szállítja a vizet.

Egy hosszú lépcsősoron felfelé haladva a barlangrendszer legnagyobb üregébe, az *Óriások termébe* jutunk. A 120 m hosszú, 38 m széles és 27 m magas terem több barlangi szint egybeszakadásával, kb. 200 000 évvel ezelőtt keletkezett. Zenehallgatás után újabb lépcsősoron leereszkedve elhagyjuk a termet és a meredeken emelkedő *Ferde-termen* sétálunk át, mely nevét a mennyezet ferde síkjáról kapta. Innen a *Színház-terembe* jutunk. Egészen 1922-ig ez volt a főág végpontja, az idáig érkezőknek vissza kellett fordulni és vagy az aggteleki vagy – 1890-től – a vörös-tói lejáraton keresztül tudták elhagyni a barlangot. Vass Imre Aggtelek felől, 1825-ös kutatásai során eljutott eddig a teremig, és bár sejtette a barlang folytatását, a továbbjutásra megfelelő eszközök hiányában nem került sor. Ez csak közel 100 év múlva – 1922-ben – Kaffka Péternek sikerült, aki feltárta a barlang utolsó néhány száz méteres szakaszát és kialakított egy mesterséges átjárót a Színház- és az utána következő Kaffka-terem között.

Ezen az ún. Kaffka-szoroson sétálunk tovább, ahol a szűkület rakott kőfallal van kiépítve. A feltárójáról elnevezett *Kaffka-teremben* egy 10 m hosszú, 1,5 m széles hídon sétálunk át a terem másik felébe, ahonnan a járdarendszer lejtőssé válik. A lejtő aljától 35 méterre elérjük a találóan elnevezett Cseppkőország határkövét. A kőzet fokozatosan megváltozik és a túra utolsó szakaszára az eddigi Steinalmi Formációhoz tartozó mészkövek helyét a Gutensteini Formációhoz tartozó mészkövek, illetve dolomitos mészkövek veszik át. Ezen a szakaszon képződmények nem, vagy alig láthatóak, mivel ezek a kőzetek kevésbé alkalmasak cseppkőképződésre.

80 m után elérjük a *Vetődéses-termet*, ahol egy, a kőzetmozgások hatására kialakult vetődési sík látható. A kőtörmelék alatt húzódik a barlang egyik, jelenleg inaktív víznyelője, mely egykor a Rövid-Alsó-barlangba vezette le a vizet. A teremtől a járat nagyjából 100 méteren keresztül emelkedik, majd néhány méteres egyenes szakasz után lejtőssé válik. A lejtő aljánál balra kanyarodva egy keskeny járaton átsétálva az útvonal utolsó természetes pontjához, a *Labirintushoz* érünk. A felszínre egy 130 m-es, mesterséges tárón jutunk fel, melyet Kaffka Péter irányításával 1924 és 1928 között létesítettek.

Az útvonal hossza 2 300 m.